

Overdenking bij 'en breng ons niet in beproeving'

Maartenskerkgemeente 7 juni 2020

Teun Kruijswijk Jansen

|

Beproeving...

Ik vroeg via onze gemeente 'email-alert' of u op dat woord 'beproeving' eens wilde reageren.

Wat ervaar ik als beproeving, waarin voel ik me op de proef gesteld?

Daar kwam een bonte verzameling reacties op binnen:

deze coronatijd geeft ons ruimte om opnieuw over het leven en geloven na te denken.

Je moet wel, omdat het een ongekende crisis teweeg brengt, en we ons gedrag moesten en moeten aanpassen.

En veranderingen in ons gedrag ervaren we als het moeilijkste wat er is.

Een beproeving op zich dus, zeker als je 'opgehokt' bent

of wordt, en geïsoleerd raakt, omdat je bij de meest kwetsbaren hoort.

Dat is bepaald nog niet voorbij voor hen, als anderen alweer vakantieplannen kunnen maken of op het plein een biertje drinken alsof er niks gebeurd is.

Misschien is de plek waar we de beproeving het meest zichtbaar ervaren wel de supermarkt. De ander is een risico voor mij geworden die ik moet ontwijken met mijn karretje.

Iemand deed de boodschappen in de achterbak van haar auto. Hoort ze achter haar een stem van iemand op ruime afstand die riep: *kunt u uw hoofd in de kofferbak doen, dan kan ik passeren!*

Beproeving schreven jullie, dat is bijvoorbeeld om hier niet negatief van te worden, weg gezogen te worden. Het heeft een haast duivelse kant in zich waar je niet aan ontkomt. Het chaotiseert.

Beproeving is bijvoorbeeld het volhouden met je partner die achteruit gaat, maar samen steeds gedwongen thuis zijn.

Of op afstand bezorgt zijn over je kind dat het moeilijk heeft en niet kunt bezoeken en ondersteunen.

Of als je kind juist de vervulling van de droom beleeft en je niet mee-dankbaar kunt omarmen en een knuffel geven.

Beproeving dat is het duivelse dilemma van macht en geld en hoe daarmee omgegaan wordt..

Beproeving is het latente rascisme en discriminatie ook in onze schijnbaar tolerante samenleving.

Beproeving is dat wat wij als samenleving tegenwoordig in elkaar zetten, en zo complex is, dat er vaak geen weg terug is en daarmee het recht steeds vaker in de knel komt. Hoe reageer je dan, of trek je je terug?

Beproeving is niet durven, niet willen vertrouwen, maar jezelf overeind houden, wat je uiteindelijk afhoudt van jezelf en van Gods genade en ontferming.

II

'Breng ons niet in beproeving/ bekoring/verzoeking'. Meteen al drie bekende vertalingen van deze zesde bede.

Wat betekenen ze? Op het eerste gehoor valt deze bede nogal uit de toon! Is het nu werkelijk nodig dat we God vragen of Hij ons de verzoeking wil besparen?

Alsof 'onze Vader in de hemelen' ook maar een moment serieus zou kunnen overwegen om ons een hak te zetten, ons tot zonde te verleiden.

Ons - in het ongeluk te storten, zoals rechtsorthodoxe stromingen wilden laten geloven bij de corona-uitbraak.

Want... zo leerden we Hem in de eerste vijf beden beslist niet kennen! (Om de heiliging van zijn naam, om de komst van zijn koninkrijk, om het geschieden van zijn wil, om het dagelijks brood en om de vergeving van onze schuld)

Juist niet: we leerden God kennen als de God die zich tot het uiterste inspant om ons tot onze bestemming te brengen,
ons bij de zonde vandaan te houden, ons gelukkig te maken en tot zegen voor elkaar!

Het gaat hierom: we hebben met de eerste beden van het onze Vader een reuzenlast op onze schouders genomen. We bidden ze soms haast vanzelfsprekend, maar dat zijn ze nooit!

Biddenderwijs hebben we ons verplicht de grote inzet van God - verzoening, gerechtigheid en vrede - absolute voorrang te geven in ons leven.

We hebben, zeg maar, in ons gebed ons voorgesteld als het grondpersoneel, als Gods naaste medewerkers. Hij kan op ons rekenen in zijn strijd om een betere wereld. We zijn bondgenoten.

Maar we huiveren. Wie, wij? We kennen onszelf maar al te goed. Waar zijn we aan begonnen? Kunnen we er nog omheen, onszelf ontzien misschien? We zijn tenslotte ook maar kleine mensen in een grote, dwaze wereld?

Wanneer God ons niet tegen onszelf in bescherming neemt, ons niet steeds uitnodigt, uitdaagt, erbij sleurt, redden we het nooit.

Alleen wanneer de strijd van God om een betere wereld ook vooral een strijd is om onze deelname in die strijd, zullen we op onze post blijven. *Hij dingt naar onze hand*, dicht Huub Oosterhuis.

In onze deelname aan dat gevecht dat God voert om een betere wereld, een gevecht dat we door de Schrift en door getuigen in Gods spoor door de eeuwen heen leren kennen, moeten we elke dag opnieuw onze plaats bepalen.

Iedere dag is weer een testcase, een proef op de som, een uitnodiging... een beproeving.

Beproevingen kunnen we zo als iets positiefs zien. We hebben ze te danken aan het feit, dat we naast God mogen staan vanuit zijn Verbond met ons. En daar hoeven we niet minder van te worden.

Verzoeken en bekeringen daartegenover hebben niets positiefs. Dat zijn duistere verleidingen in niemandsland, die naar bedrog en verraad ruiken, een duivelse kant hebben. Al sinds de tweede eeuw wordt trouwens gekissebist over de vertaling van dit Griekse woord.

Ik lees het met het Bijbelgenootschap als beproeving. breng ons niet in beproeving' lees ik als 'laat ons niet bezwijken in beproeving'.

Zullen we Gods woord blijven hooghouden, het visioen van de nieuwe wereld niet verraden?

Wanneer God ons niet tegen onszelf in bescherming neemt, ons niet telkens weer uitnodigt, in ons nekvel pakt, redden we het nooit.

Alleen wanneer Gods roep en profetie om een betere wereld ook een roep is om onze deelname in die strijd, zullen we Gods partner kunnen zijn.

III

Ik kan jullie verzekeren dat een preek over 'beproeving' zelf een beproeving is.

We worden geholpen.

Als God ons te veraf is geraakt, kunnen we houvast vinden in Jezus die het Onze Vader *werd* in vlees en bloed.

En als Jezus ons ook niet bereiken kan, dan is er de Geest.

Die helpt ons in onze zwakheid, zegt Paulus. Wij weten immers niet wat we in ons gebed tegen God moeten zeggen, maar de Geest zelf pleit voor ons met woordloze zuchten.

Als we worstelen met onze roeping als christen mogen we hierin ontspannen. En... in onze beproeving de vruchten van die Geest plukken: liefde, vreugde en vrede, geduld, vriendelijkheid en goedheid, vertrouwen, zachtmoedigheid en zelfbeheersing. We komen thuis, over- en doorleven dan de ballingschap en vervreemding die bij de beproeving hoort.

Bronnen:

Ned.Bijbelgenootschap, aantekeningen bij het Onze Vader in de NBV 'Avinoe' Onze Vader', Marcel Poorthuis en Theo de Kruijf, Baarn 2016
 Het Onze Vader, Hans Bouma, Kampen z.j.
 met dank aan Jean Jacques Suurmond